

**Відокремлений структурний підрозділ
«Харківський торговельно-економічний фаховий коледж
Державного торговельно-економічного університету»**

Циклова комісія економіки, управління та адміністрування

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Правове регулювання професійної діяльності

повна назва навчальної дисципліни

для підготовки
здобувачів освіти
ступеня

фаховий молодший бакалавр

фаховий молодший бакалавр, молодший бакалавр, бакалавр

галузі знань

07 Управління та адміністрування

шифр і назва галузі знань

спеціальності

**072 Фінанси, банківська справа, страхування та
фондовий ринок**

код і найменування спеціальності

освітньо-професійна
програма

Фінанси і кредит

назва освітньо-професійної програми

статус дисципліни

обов'язкова

Харків, 2023 рік

Розробник:	Резенкіна Наталія Олександрівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії
Гарант освітньої програми	Нагорна Ірина Володимирівна, викладач циклової комісії економіки, управління та адміністрування, спеціаліст вищої категорії, кандидат економічних наук

Програму обговорено та схвалено на засіданні циклової комісії економіки, управління та адміністрування, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 12.10.2023 р. № 3).

Голова циклової комісії

Марина МЕЛЬНИЧУК

Програму розглянуто та затверджено на засіданні методичної комісії, протокол від 01.09.2023 р. № 1 (зі змінами та доповненнями, внесеними протоколом від 26.10.2023 р. № 3).

Голова методичної комісії

Олена ЗОЛОТУХІНА

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Робоча програма навчальної дисципліни «Правове регулювання професійної діяльності» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Фінанси і кредит» підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок галузі знань 07 Управління та адміністрування.

Предметом навчальної дисципліни є норми національного законодавства, які регулюють трудову та економічну діяльність в Україні, правове регулювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

Міждисциплінарні зв'язки: вивчення навчальної дисципліни ґрунтується на результатах засвоєння дисципліни «Громадянське суспільство» та є основою вивчення навчальних дисциплін «Банківська справа», «Фінансові ринки та інститути», «Кредитування суб'єктів господарювання» та «Страхування».

Метою навчальної дисципліни є формування у студентів теоретичних знань про систему правового регулювання професійної діяльності, навичок роботи з нормативно-правовими актами, що становлять систему трудового права та опанування знань із ведення фінансової діяльності суб'єктами господарювання.

Мета навчальної дисципліни «Правове регулювання професійної діяльності» визначає такі її **завдання:**

- розкрити коло суспільних відносин, що входять до сфери регулювання трудового права, підстави виникнення та зміст трудових правовідносин;
- з'ясувати підстави припинення та розірвання трудового договору, засоби регулювання та захисту при порушенні діючого трудового законодавства;
- схарактеризувати поняття, підстави і умови матеріальної та дисциплінарної відповідальності сторін трудового договору, поняття трудової дисципліни і методи її забезпечення, підстави та порядок оскарження рішень про притягнення працівника до дисциплінарної або матеріальної відповідальності;
- визначити зміст і завдання фінансового контролю, види та методи фінансового контролю, фінансове законодавство України, правові засади фінансово-правової відповідальності;
- проаналізувати правове регулювання сплати окремих податків, законодавче та нормативно-правове регулювання страхових відносин;
- визначити правовий статус, принципи діяльності та функції банківської системи України, правове забезпечення проведення банківських операцій.

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Навчальна дисципліна забезпечує досягнення таких **результатів навчання:**

РН 1. Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 5. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

РН 6. Застосовувати набуті теоретичні знання у практичній діяльності для розв'язання професійних завдань

РН 8. Здійснювати пошук, відбір та опрацювання інформації з різних джерел у процесі професійної діяльності.

Навчальна дисципліна спрямована на формування у здобувачів освіти таких **компетентностей:**

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи та страхування

СК 2. Здатність здійснювати професійну діяльність, згідно з вимогами законодавства.

СК 11. Здатність підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати рівень професійної підготовки у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Правове регулювання трудових правовідносин. Трудовий договір

Поняття трудових правовідносин, умови і підстави їх виникнення. Зміст трудових правовідносин. Поняття і правове регулювання зайнятості населення. Державні гарантії права на вибір професії та виду діяльності. Поняття, зміст, умови та форми трудового договору. Зміна умов трудового договору. Види трудового договору. Контракт як особлива форма трудового договору.

Тема 2. Припинення трудового договору, робочий час та час відпочинку, заробітна плата

Припинення трудового договору. Розірвання трудового договору, укладеного на невизначений строк, та строкового трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника (роботодавця). Види робочого часу та їх характеристика. Поняття часу відпочинку і його види. Поняття і види заробітної плати. Гарантійні та компенсаційні виплати.

Тема 3. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників, охорона праці

Поняття, підстави і умови матеріальної відповідальності сторін трудового договору. Види матеріальної відповідальності працівників. Матеріальна і моральна відповідальність роботодавця за заподіяну працівникові шкоду. Поняття трудової дисципліни і методи її забезпечення. Дисциплінарна відповідальність. Гарантії прав працівників на охорону праці. Державний нагляд і громадський контроль за охороною праці.

Тема 4. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні

Фінансовий контроль та фінансова дисципліна. Зміст і завдання фінансового контролю. Види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Органи фінансового контролю. Фінансове законодавство України. Правові засади фінансового-правової відповідальності.

Тема 5. Фіскальна політика та податкове право, правове регулювання податкової системи та контролю. Страхування

Фіскальна політика на макро- та мікроекономічному рівнях, її сутність та принципи. Податкові правовідносини. Поняття і види податків, правове регулювання сплати окремих податків. Податковий контроль, облік платників податків, види та порядок проведення податкових перевірок. Визначення та сплата податкових або грошових зобов'язань платника податків. Погашення податкового боргу платників податків. Податкове правопорушення як підстава фінансової відповідальності. Фінансові санкції за порушення податкового законодавства, адміністративна та кримінальна відповідальність за порушення податкового законодавства. Законодавче та нормативно-правове регулювання страхових відносин.

Тема 6. Правові основи банківської діяльності в Україні. Правове регулювання грошового обігу в Україні

Банківське право та банківське законодавство України. Поняття та структура банківської системи України. Правовий статус, принципи діяльності та функції Національного банку України. Правове регулювання організації банківського нагляду. Грошовий обіг та грошова система України. Організація готівкового обігу. Правові засади безготівкового грошового обігу. Відповідальність за правопорушення у сфері готівкових та безготівкових розрахунків.

Навчально-методичне забезпечення освітнього компоненту доступне на Порталі навчальних ресурсів Харківського торговельно-економічного фахового коледжу ДТЕУ.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Теми дисципліни	Обсяг у годинах											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС		Лк	Сз	Пз	Лз	СРС
Тема 1. Правове регулювання трудових правовідносин. Трудовий договір	22	2	–	4	–	16	–	–	–	–	–	
Тема 2. Припинення трудового договору, робочий час та час відпочинку, заробітна плата	22	6	–	6	–	10	–	–	–	–	–	
Тема 3. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників, охорона праці	22	6	–	6	–	10	–	–	–	–	–	
Тема 4. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні	24	6	–	4	–	14	–	–	–	–	–	
Тема 5. Фіскальна політика та податкове право, правове регулювання податкової системи та контролю. Страхування	22	6	–	6	–	10	–	–	–	–	–	
Тема 6. Правові основи банківської діяльності в Україні. Правове регулювання грошового обігу в Україні	23	6	–	6	–	11	–	–	–	–	–	
Усього годин / кредитів ECTS	135/4,5	32	–	32	–	71	–	–	–	–	–	

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Правове регулювання трудових правовідносин. Трудовий договір

Питання 1. Працівники як суб'єкти трудового права.

Питання 2. Підзаконні акти, що регулюють трудові правовідносини.

Питання 3. Випробування при прийнятті на роботу.

Питання 4. Трудовий договір про сумісництво.

Питання 5. Міжнародна організація праці, її напрями діяльності.

Питання 6. Європейські міжнародні стандарти праці.

Питання 7. Сторони і зміст колективних угод в трудовому праві.

Тема 2. Припинення трудового договору, робочий час та час відпочинку, заробітна плата

Питання 1. Проведення розрахунків при припиненні трудового договору, вихідна допомога.

Питання 2. Поняття та випадки відсторонення від роботи. Відмінність відсторонення від припинення трудового договору.

Питання 3. Скорочений робочий час для окремих категорій працівників.

Питання 4. Додаткові відпустки у зв'язку із навчанням.

Питання 5. Соціальні відпустки.

Питання 6. Переважне право на залишення на роботі при вивільненні працівників.

Питання 7. Поняття гарантійних і компенсаційних виплат.

Тема 3. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників, охорона праці

Питання 1. Поняття трудової дисципліни та методи її забезпечення.

Питання 2. Спеціальна дисциплінарна відповідальність і сфера її застосування.

Питання 3. Відмінність матеріальної відповідальності у трудовому праві від цивільно-правової.

Питання 4. Повна матеріальна відповідальність і випадки її застосування.

Питання 5. Визначення розміру заподіяної шкоди і порядок її відшкодування.

Питання 6. Система органів по охороні праці.

Питання 7. Відповідальність за порушення трудового законодавства.

Тема 4. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні

Питання 1. Система органів фінансового контролю України.

Питання 2. Фінансова система держави та її структура.

Питання 3. Бюджет: поняття та види.

Питання 4. Форми фінансової звітності. Зміст Звіту про власний капітал.

Питання 5. Класифікація доходів і видатків за бюджетною класифікацією України.

Питання 6. Фінансово-правові правовідносини: особливості та структура.

Тема 5. Фіскальна політика та податкове право, правове регулювання податкової системи та контролю. Страхування.

Питання 1. Вибір системи оподаткування підприємства: обліковий аспект.

Питання 2. Загальна характеристика податку на додану вартість.

Питання 3. Загальна характеристика податку на прибуток підприємств.

Питання 4. Податкова система ЄС.

Питання 5. Порядок складання і затвердження кошторисів.

Питання 6. Позитивні аспекти та недоліки спрощеної системи оподаткування.

Тема 6. Правові основи банківської діяльності в Україні. Правове регулювання грошового обігу в Україні

Питання 1. Поняття банківської діяльності. Основні функції та операції банків.

Питання 2. Правове регулювання відкриття і використання банківських рахунків.

Питання 3. Зміст валютної політики та валютного регулювання в Україні.

Питання 4. Повноваження Національного банку України у сфері валютного контролю.

Питання 5. Правовий аналіз чекової та акредитивної форми безготівкових розрахунків.

Організація самостійної роботи здобувачів освіти регламентується Положенням про самостійну роботу здобувачів освіти у ВСП «Харківській торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Для визначення рівня засвоєння здобувачами освіти навчального матеріалу використовуються такі форми оцінювання та схема розподілу балів:

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1	Поточний контроль	60
1.1	<i>Тема 1. Правове регулювання трудових правовідносин. Трудовий договір</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	2

№	Рейтингові оцінки	Максимальні бали
1.2	<i>Тема 2. Припинення трудового договору, робочий час та час відпочинку, заробітна плата</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	2
	Тестування	3
1.3	<i>Тема 3. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників, охорона праці</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.4	<i>Тема 4. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	2
	Виконання практичних завдань	2
	Тестування	2
1.5	<i>Тема 5. Фіскальна політика та податкове право, правове регулювання податкової системи та контролю. Страхування</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання практичних завдань	2
	Тестування	2
1.6	<i>Тема 6. Правові основи банківської діяльності в Україні. Правове регулювання грошового обігу в Україні</i>	
	Опрацювання лекційного матеріалу	1
	Виконання практичних завдань	3
	Тестування	3
1.7	Здобутки у неформальній освіті	10
1.8	Робота з викладачем	10
2	Підсумковий семестровий контроль	40
3	Оцінка з дисципліни	100

Форма підсумкового семестрового контролю – екзамен.

Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Умовою допуску до екзамену є виконання програми навчальної дисципліни і отримання оцінки за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 36 балів. Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.

Організація та проведення контрольних заходів регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів освіти у ВСП «Харківський торговельно-економічний фаховий коледж Державного торговельно-економічного університету».

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Тема 1. Правове регулювання трудових правовідносин. Трудовий договір

Основні джерела інформації

1. Трудове право України : підручник / Ярошенко О. М. та ін. Харків, 2022, С. 94–136.

2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 року № 322-VIII. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

Додаткові джерела інформації

3. Зразки договорів, пов'язаних з трудовими відносинами. *Кадровик України. Спецвипуск. Е-версія*. 2022. № 2. URL: <http://surl.li/mtuae>.

Тема 2. Припинення трудового договору, робочий час та час відпочинку, заробітна плата

Основні джерела інформації

1. Трудове право України : підручник / Ярошенко О. М. та ін. Харків, 2022, С. 136–144.

2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 року 322-VIII. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

Додаткові джерела інформації

3. Підстави припинення трудового договору. *Міністерство юстиції України*. URL: https://minjust.gov.ua/m/str_7633.

Тема 3. Матеріальна та дисциплінарна відповідальність працівників, охорона праці

Основні джерела інформації

1. Бутинська Р. Я., Мокрицька Н. П. Трудове право України : навчальний посібник. Львів: Галицька видавнича спілка, 2022. С. 260–279.

2. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 грудня 1971 року 322-VIII. Дата оновлення: 10.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>.

Додаткові джерела інформації

3. Дисциплінарні стягнення – види та процедура застосування. *Ліга-закон*. 24.09.2021. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/reader/BZ009688>.

Тема 4. Правові засади організації та здійснення фінансового контролю в Україні

Основні джерела інформації

1. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII. Дата оновлення: 19.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.

2. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001 № 2664-III. Дата оновлення: 01.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>.

3. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. Дата оновлення: 30.10.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

Додаткові джерела інформації

4. Фінансове право України : навчальний посібник / Ковалів М. В. та ін. Львів : СПОЛОМ, 2022. С. 85-100.

Тема 5. Фіскальна політика та податкове право, правове регулювання податкової системи та контролю. Страхування

Основні джерела інформації

1. Фінансове право України : навчальний посібник / Ковалів М. В. та ін. Львів : СПОЛОМ, 2022. С. 186–240.

2. Податковий кодекс України : Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 01.02.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

Додаткові джерела інформації

3. Фінансове право : конспект лекцій / укладач : Плотнікова М. В. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 91–110.

Тема 6. Правові основи банківської діяльності в Україні. Правове регулювання грошового обігу в Україні

Основні джерела інформації

1. Фінансове право : конспект лекцій / укладач : Плотнікова М. В. Суми : Сумський державний університет, 2019. С. 192–223.

2. Про банки та банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. Дата оновлення: 29.07.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

Додаткові джерела інформації:

3. Стечишин Т. Б., Луців Б. Л. Банківська справа : навчальний посібник. 2-ге видання вип. і доп. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. С. 187–229.